

Storvask i den færøske ledelse

Oprydning: Rodet i det politiske og administrative system på Færøerne fører nu til en gennemgribende oprydning. En dansk embedsmand er ved at være færdig med en plan, som skal forhindre ulovligheder og ineffektivitet.

AF KJELD HYBIL

Samtlige topebudsmand på Færøerne risikerer at blive degraderet. Deres nuværende funktion nedlægges og erstattes af nye stillinger på et høje-

re niveau. Embedsmændene kan søge de nye stillinger, men er langt fra sikre på at få dem.

Det drastiske indgreb i den færøske administration er en direkte konsekvens af de kaotiske tilstande i det politiske og administrative system, som blandt andet har kostet Landstinget for milliarder kroner på grund af ulovlig omgang med garantier for fiskertrawlere.

For at få en lovlig og tidsvarende offentlig forvaltning, som passer til en ny styrelseslov for Færøerne, hentede Landstinget for et halvt år siden den erfarne danske embedsmand Finn Normann Christensen til bærne.

Han har nu gennemgået

samtlige offentlige institutioner, og inden den 29. juli skal anden etape af reorganiseringen være på plads. Til den tid får Færøerne også en lov om ministeransvar. Der er allerede gennemført visse ændringer efter den nye styrelseslov - for eksempel er det nu muligt at have en mindretalsregering på Færøerne.

For mange led

Finn Normann Christensen mener, at det nuværende system med tre administrative led passer dårligt til et så lille land som Færøerne med kun godt 43.000 indbyggere. I dag er der i toppen af systemet syv afdelinger (en slags departementer), 12 direktorater og 14

institutioner. I stedet skal der ifølge danskerens plan kun være to led med seks generaldirektorater i toppen, og en del af institutionerne skal slås sammen.

De seks nye topchefer skal være ansat inden den 29. juli.

«De nuværende chefer er måske først nu ved at erkende, at det er alvor. De bliver ikke fyret, men der oprettes en stilling over dem. Jeg forestiller mig, at de kan blive i deres nuværende job, hvis de ikke får den højere stilling. Der er jo ingen, der siger, at det er de samme mennesker, der skal have de nye stillinger,» siger Finn Normann Christensen.

En af de største svagheder ved det eksisterende system er, at der ikke er en effektiv

forberedelse af de enkelte sager i administrationen. Det betyder, at Landstinget ofte må bruge urimeligt meget tid på detaljer. For eksempel er der lige nu et problem med at færgerne mellem Tórshavn og Skotland er så gamle, at de skal på værft.

«Det er typisk, at færgedirektøren så ringer til ministeren og siger, at han skal have repareret skruen.

Så må ministeren bruge tid på det,» siger Finn Normann Christensen.

Hans mål er i højere grad at samle ansvaret hos topebudsmandene og samle flere opgaver i færre institutioner. Det har været et problem at holde fast på de gode folk, fordi arbejdet ikke har været

tilstrækkeligt fagligt udfordrende.

Det har betydet, at især den centrale administration i de gamle huse på Tinganes i Tórshavn har et meget dårligt ry.

«Tinganes har ikke været et anset sted at arbejde. Der har nok været en ond cirkel. Jeg håber at kunne løfte det op og tiltrække gode folk,» siger Finn Normann Christensen.

Han kommer fra en stilling som sekretariatschef i Forskningsministeriet, og har tidligere arbejdet i Udenrigsministeriet, hvor han blandt andet var med til at skrive en betænkning om en ny struktur. Hans kontrakt med Landstinget udløber til sommer.

Mogasin side 14

Løgtingið má krevja at fáa at vita hvat Finn N. Christensen ger

Tað er ikki lítið skelkandi at lesa grein, sum stóð í «Berlingske Tidende» 4. febr. 1996.

Við hesari yvirskrift: «Storvask i den færøske ledelse», har danin Finn Norman Christensen sigur frá einum parti av ætlanini viðvíkjandi broytingum av umstingini av føroyska samfelagnum.

Ætlanirnar eru stórar og vittefandi og so álvarsligar av tí litla, sum her kemur fram, at tíðin er komin hjá Føroya Løgtingi, sum er valt av Føroya fólk - og ikki kroyst niður yvir okkum av danska fólkatinginum.

Tíðin er komin at rópa «Vakt í gevæ», soleiðis sum Kjartan Mohr sáli mangantók til.

I veruleikanum hevur ongin enn fingið at vita hvat skal henda - men hesin greinastubbi sigur okkum, at umskipanin verður vittefandi og at ætlanir eru at leggja alt á eitt stað, og her verður sjálvandi hugsað um at leggja alt í Tórshavn - uttan at hugsa um tær avleiðingar hetta vil føra við sær - ja, tað er væl hugsað, at «Sjúkrahúsætlanin er framarlaga». Alt gott at siga um Tórshavn, men verður hetta gjørt, verður ikki neyðugt at fáa vallahina broytta til eitt valdomi - tí so verður alt Føroya fólk at búsetast í Tórshavn, ella í Suðurstreymi, um tey vilja tað ella ikki.

Hesar ætlanir liggja framarlaga. Tó er at vóna, at tað ikki verður Finn N. Christensen, sum skal av-

gera hetta, men at Føroya Løgting kemur at hava nákað at siga - hetta okkara háttvirða løgting er tó eina valt av Føroya fólk - og skal tí taka tær avgerðir, um takast skulu.

Eitt er greitt, formansskapur Føroya Løgtings má her og nú krevja eina frágreiðing um tær ætlanir, sum eru frammi. Tað ber ikki til at ein útlaetur danskur embætismaður, sum eftir avrik síni her skal venda aftur til tænastu í Danmark. Hann hvørki kann ella skal av sínum eitingum avgera hvussu Føroya fólk skulu búleikast her á landi. Tí er tíðin komin, at Føroya Løgting krevur eina nágreiniliga frágreiðing.

Hetta er brányðugt.

Eg kann bara fyrri mitt viðkomandi siga, at eg ikki undir nokrum umstøðum fari at góðkenna tað, sum er komið fram, og slett ikki at øll umstingin, sum eg havi varhuga av skal leggjast til Suðurstreymi, ella rættari sagt, Tórshavn. Eg vildi heldur gingið hin vegin, og her hugsu eg ikki bara um sjúkrahúsverkið, men tað stendur sera framarlaga í huga mínum. Vit eru eitt oyggjassamfelag og skulu umsitast sum slíkt. Tað skal eingin dani ella fyrri tað nokur dansk stjórn siga okkum, hvussu vit skulu búleikast í Føroyum.

Tær skuldu havt nóg mikið at tikist við hjá sær sjálvum, har seinasta tiltakið hjá tí Danske Bank ikki er heilt eftir bókin.

Vit hava lært av okkara

feilum og Føroya fólk stendur við endan. Tí er at gera vart við, at skuldsetingarnar, sum standa í greinini 4. febr. krevja eina frágreiðing, tí um tað er embætismaðurin Finn N. Christensen, sum er keldan til hesa yvirskrift: Rodet i det politiske og administrative system på Færøerne, fører nu til en gennemgribende oprydning. Sama grein sigur soleiðis: Den kaotiske tilstand i det administrative system, som blandt andet har kostet landstinget for milliarder på grund af ulovlig omgang med garantier for fiskertrawlere.

Hetta er nákað, sum hesin persónur einki hevur við at gera og annars kann leggjast afturat, at stjórnin í Føroya Banka (partur av Den Danske Bank), sum m.a. annað gav eginpeningsváttnar, var dani - og við vilja verður ikki í somu grein sagt frá at danska borgarlaga stjórnin ikki læt við seg koma, tað ið Skak Nielsen í síni ársfrágreiðing ávaraði, tí í Føroyum var eitt borgarligt stýri, og stuðulin undir dansku borgarlaga stjórnini vóru tey borgarligu fólkatingumboðini. Úttan at taka dagar ímillum, so er tað Føroya fólk, sum í dag blóðir fyrri tað, sum er farið fram, men lat meg leggja afturat, at um føroyingar skuldu sitið hendur í favn og biða eftir hjálp frá Danmark fyrri at skapa framtíð her á landi, so vildi Agnes Louise enn ikki verið søkt, tí tað, sum fór fram hevur eisini ført tað føroyska samfelagið fram

vinnuliga.

At enda í greinini verða viðurskiptini hjá Strandferðsluni, og tað sum har verður sagt er beinleiðis ósatt. Men hetta hevur eitt sikti og tað er at vísa á hjálparloysi í okkara stýri, eftir meting Finn N. Christensens. Hann verður endurgivin soleiðis: Dette er typisk at færge direktøren ringer til landstinget og siger, at nu må skruen på færgen reparerer.

Hetta sigur mær, hvussu leikur fer fram. Tí sannleikin er tann, sum Føroya fólk veit, men ikki danski lesarin, at ætlanin var at Smyril skuldi til umvælingar í Danmark - men við tað at hetta arbeiði kundi gerast í Føroyum, avgjörði landsstýrið at gera tað her heima - og tað var rætt.

Mín meting av greinini hjá blaðmanninum Kjeld Hybil við Finn N. Christensen sum keldu, er at niðurgera okkara samfelag, soleiðis at danir fáa meira at siga, og til einkis gera Føroya Løgting. Tí er tíðin komin, at formansskapur Føroya Løgtings krevur eina frágreiðing og at hon verður lögð fyrri Løgtingið.

Verður hetta ikki gjørt her og nú, so fari eg at seta uppskot um at Løgtingið verður kunnað um tað, sum hesin maður av sínum eitingum letur danskari pressu til kunningar. Tí enn er Føroya Løgting valt av Føroya fólk.

Sverre Midjord

Orðaskifti

Sverre Midjord
skrivur

VALUTAKURSIR

		13.02.96	Ultimo síðsta mán.
USA	Dollari	571,35	577,55
Bretland	Pund	874,06	869,93
Týskland	Markur	387,20	387,29
Sverriki	Króna	82,51	83,12
Noreg	Króna	88,70	88,52
Frakland	Frankur	112,61	112,86
Belgia	Frankur	18,842	18,848
Sveits	Frankur	474,41	475,30
Holland	Gyllin	345,86	345,79
Italia	Liri	0,3644	0,3617
Finnland	Markur	124,55	126,96
Ísland	Króna	9,57	9,60
Eysturriki	Skillingur	55,107	55,121
Spania	Pesetas	4,610	4,599
Portugal	Escudos	3,735	3,743
Kanada	Dollari	416,44	418,46
Grikkaland	Drakmur	2,378	2,370
Japan	Yen	5,3486	5,4040
Írland	Pund	899,14	902,20
	XEU	711,75	710,88

Kelda: Føroya Sparikassi

Ótrúligt tilboð!

BIXIMATUR fyrri einans 30 kr.
hetta vikuskiftið.

SKÁIN - N. Finsensgøta 20